

BL 7-26

Bestemmelser om flyvesikkerhedsstyring i forbindelse med udøvelse af lufttrafikstyring

Udgave 1, 17. juni 2003

I medfør af § 54 og § 149, stk. 10 i lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 543 af 13. juni 2001, fastsætter Statens Luftfartsvæsen herved efter bemyndigelse fra Trafikministeriet, jf. bekendtgørelse nr. 795 af 3. september 2001 om henlæggelse af opgaver til Statens Luftfartsvæsen og om kundgørelse af de af luftfartsvæsenet udfærdigede forskrifter, følgende:

1. Referencedokumenter

1.1 EUROCONTROL Safety Regulatory Requirement, ESARR 3 Use of Safety Management Systems by ATM Service Providers, seneste udgave.

1.2 European Air Traffic Management Programme, EATMP Safety Policy, seneste udgave.

1.3 European Air Traffic Management Programme, EATMP Safety Policy, Implementation Guidance Material, seneste udgave.

1.4 BL 7-10, Bestemmelser om definitioner vedrørende lufttrafiktjeneste, seneste udgave.

1.5 BL 7-25, Bestemmelser om risikovurdering og risikoreduktion i lufttrafikstyring, seneste udgave.

De dokumenter, der er nævnt i pkt. 1.1-1.3, kan købes i engelsk udgave ved henvendelse til Statens Luftfartsvæsen, Luftfartsinformationstjenesten, Ellebjergvej 50, 2450 København SV.

2. Definitioner

Se BL 7-10, Bestemmelser om definitioner vedrørende lufttrafiktjeneste, seneste udgave.

I denne BL gælder følgende supplerende definitioner:

Alvorsgrad (Degree of severity):
Graduering fra 1 (som den mest alvorlige) til 5 (som den mindst alvorlige), der udtrykker omfanget af en fares indvirkning på flyvnin-
gers udførelse.

ATM (Air traffic management):
Se lufttrafikstyring.

ATM-tjeneste (ATM service):
Se lufttrafikstyringstjeneste.

ATM-udøver (ATM service provider):
En virksomhed, som er ansvarlig for og har tilladelse til at udøve lufttrafikstyring.

Eksterne tjenester (External services):
Alle materielle og ikke-materielle forsyninger og tjenester, som leveres af enhver virksom

hed, som ikke er omfattet af ATM-udøverens flyvesikkerhedsstyringssystem.

Fare (Hazard):

Ethvert forhold, begivenhed eller omstændighed, som kan forårsage en ulykke, eller være medvirkende årsag til at en ulykke sker.

Flyvesikkerhed (Safety):

Friholdt for uacceptable risici.

Flyvesikkerhedsfremmende foranstaltninger (Safety promotion):

Specificerede fremgangsmåder for formidling af flyvesikkerhedsrelaterede emner med henblik på at sikre en flyvesikkerhedskultur omkring sikre arbejdsmetoder i virksomheden.

Flyvesikkerhedsundersøgelse (Safety survey):

En systematisk gennemgang med henblik på at foreslå forbedringer, hvor dette måtte være nødvendigt, at fastslå det aktuelle flyvesikkerhedsniveau og at bekræfte efterlevelse af relevante dele af flyvesikkerhedsstyringssystemet.

Flyvesikkerhedsmæssige hændelser (Safety incidents):

Flyvehavarier, alvorlige flyvehændelser og flyvehændelser samt andre mangler eller funktionsfejl ved et luftfartøj, dets udstyr og enhver del af lufttrafiktjenestesystemet, som benyttes eller agtes benyttet til formålet eller i forbindelse med luftfartøjets anvendelse eller med udøvelse af lufttrafikstyring eller et luftfartøjs navigationshjælpemiddel.

Flyvesikkerhedsniveau (TLS) (Target level of safety):

Et niveau for den sikkerhed, der skal tilstræbes i en given sammenhæng vurderet under henvisning til en accepteret risiko.

Flyvesikkerhedsovervågning (Safety monitoring):

En systematisk handling udført med henblik på at opdage ændringer, som berører ATM systemet, med det særlige mål at identificere at der kan opnås et acceptabelt eller tolerabelt flyvesikkerhedsniveau.

Flyvesikkerhedspolitik (Safety policy):

En virksomheds erklæring om dens grundlæggende fremgangsmåde for at opnå et acceptabelt eller tolerabelt flyvesikkerhedsniveau.

Flyvesikkerhedsregistreringer (Safety records):

Informationer vedrørende hændelser eller serier af hændelser, som vedligeholdes som et grundlag for at sikre flyvesikkerhed og for at påvise en effektiv drift af flyvesikkerhedsstyringssystemet.

Flyvesikkerhedsstyring (Safety management):

Styring af aktiviteter med det formål at sikre et højt flyvesikkerhedsniveau, der mindst opfylder de fastsatte luftfartsmyndighedskrav.

Flyvesikkerhedsstyringsfunktion (Safety management function):

En ledelsesfunktion med organisatorisk ansvar for udvikling og vedligeholdelse af et effektivt flyvesikkerhedsstyringssystem.

Flyvesikkerhedsstyringssystem (SMS) (Safety management system (SMS)):

En systematisk og entydig fremgangsmåde, som angiver de aktiviteter inden for flyvesikkerhedsstyring, som varetages af en virksomhed, og som anvendes for at opnå et acceptabelt eller tolerabelt flyvesikkerhedsniveau.

Kvantitative flyvesikkerhedsniveauer (Quantitative safety levels):

Numerisk udtryksform, der gør det muligt at definere flyvesikkerhedsniveauer.

Lufttrafikstyring (Air traffic management) ATM:

De samlede jord-baserede (bestående af henholdsvis lufttrafiktjeneste (ATS), luftrumsregulering (ASM) og lufttrafikregulering (ATFM)) og luftbårne funktioner, som er påbudt med henblik på at fremme og regulere lufttrafik under alle relevante faser af flyvningen.

Lufttrafikstyringstjeneste (ATM-tjeneste) (ATM Service):

En tjeneste til udøvelse af lufttrafikstyring.

Opnåelse af flyvesikkerhed (Safety achievement):

Resultatet af processer og/eller anvendte metoder med henblik på at opnå et acceptabelt eller tolerabelt flyvesikkerhedsniveau.

Reduktion eller Risikoreduktion (Mitigation or Risk mitigation):

Trufne foranstaltninger med henblik på at kontrollere en fare eller forhindre en fare i at forårsage skade samt at reducere risici til et tolerabelt eller acceptabelt niveau.

Risiko (Risk):

Kombinationen af den overordnede sandsynlighed for eller hyppighed af en skadelig virkning, forårsaget af en fare og styrken af en sådan virkning.

Risikoreduktion (Risk mitigation):

Se reduktion.

Risikovurdering (Risk assessment):

En vurdering med henblik på at fastslå, at den opnåede eller opfattede risiko er acceptabel eller tilladelig.

Sikring af flyvesikkerhed (Safety assurance):

Alle planlagte og systematisk udførte handlinger, som er nødvendige for at skabe tilstrækkelig tillid til, at et produkt, en tjeneste, en virksomhed eller et system opnår et acceptabelt eller tolerabelt flyvesikkerhedsniveau.

SMS:

Se Flyvesikkerhedsstyringssystem.

SMS dokumentation (SMS documentation):

En organisations samlede dokumenter om dens flyvesikkerhedspolitik, som er krævet for at udvikle og dokumentere flyvesikkerhedsstyringssystemet med henblik på at opnå de fastlagte mål for flyvesikkerhed.

System (System):

En kombination af fysiske komponenter, procedurer og menneskelige ressourcer organiseret med henblik på at udføre en funktion.

Understøttende tjenester (Supporting services):

Systemer, foranstaltninger og tjenester, inklusive kommunikations-, navigations- og over-

vågningstjenester, som støtter udøvelsen af en ATM-tjeneste.

Vurdering (Assessment):

En vurdering baseret på teknisk/operationelt skøn og/eller analysemetoder.

3. Anvendelsesområde

3.1 Denne BL fastsætter bestemmelser for en ATM-udøvers flyvesikkerhedsstyringssystemer med det formål at opnå et acceptabelt og højt flyvesikkerhedsniveau for lufttrafikstyringssystemet ved at sikre, at alle flyvesikkerhedsmæssige spørgsmål i forbindelse med udøvelsen af ATM-tjeneste behandles på en tilfredsstillende måde og med en tilfredsstillende konklusion.

3.1.1 Flyvesikkerhedsstyring er den funktion i tjenesteudøvelse, som sikrer, at flyvesikkerhedsrisici bliver identificeret, vurderet og reduceret til et tilfredsstillende niveau. En formel og systematisk anvendelse af flyvesikkerhedsstyring vil maksimere de flyvesikkerhedsmæssige fordele på en synlig og påviselig måde.

3.2 Denne BL gælder for ATM-udøvere, der udøver lufttrafikstyring inden for dansk område, og hvis hovedforretningssted er beliggende i dansk område.

Anm.: Militære ATM-udøvere, som udøver lufttrafikstyring til civile luftfartøjer eller til militære luftfartøjer, som flyver i lufterum, hvor der forekommer både militær og civil flyvning, efterlever tilsvarende bestemmelser.

4. Ansvar

4.1 ATM-udøveren er ansvarlig for, at et flyvesikkerhedsstyringssystem etableres og anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i denne BL.

Anm.: Det er en naturlig del af et ledelsesansvar at sikre et højt flyvesikkerhedsniveau og at sikre, at alle relevante flyvesikkerhedsemner har været undersøgt på en tilfredsstillende måde, og at dokumentation herfor foreligger.

5. Omfang

5.1 Generelle krav

En ATM-udøver skal etablere og anvende et flyvesikkerhedsstyringssystem som en integreret ledelsesdel af lufttrafikstyringstjenesten.

5.1.1 Flyvesikkerhedsstyringssystem

Flyvesikkerhedsstyringssystemet skal

- a. sikre en formaliseret, entydig og proaktiv fremgangsmåde til opnåelse af systematisk flyvesikkerhedsstyring ved opfyldelse af ATM-udøverens flyvesikkerhedsmæssige ansvar i forbindelse med udøvelsen af lufttrafikstyring,
- b. omfatte hele ATM-systemet og dets understøttende tjenester, som er under ATM-udøverens ledelsesmæssige kontrol, og
- c. som sit grundlag indeholde en flyvesikkerhedspolitisk erklæring, som angiver virksomhedens grundlæggende fremgangsmåde med henblik på styring af flyvesikkerheden.

5.1.2 Flyvesikkerhedsmæssigt ansvar

Flyvesikkerhedsstyringssystemet skal sikre

- a. at alle, der er involveret i de flyvesikkerhedsmæssige aspekter i ATM-udøvelse, har et individuelt ansvar for egne handlinger, og
- b. at ledere er ansvarlige for deres egen organisations flyvesikkerhedsmæssige ydeevne.

5.1.3 Flyvesikkerhedsprioritering

Flyvesikkerhedsstyringssystemet skal sikre, at opnåelse af et tilfredsstillende flyvesikkerhedsniveau i lufttrafikstyring prioriteres højere

end kommercielle, operationelle, miljømæssige og sociale hensyn.

5.1.4 Lufttrafikstyringstjenestens flyvesikkerhedsmål

Flyvesikkerhedsstyringssystemet skal sikre, at det væsentligste flyvesikkerhedsmål, under udøvelse af lufttrafikstyringstjeneste, er at minimere risikoen for at ATM bidrager til et flyvehavari, i så stor udstrækning som det er rimeligt mulig.

5.2 Opnåelse af flyvesikkerhed

5.2.1 Personalekvalifikationer

ATM-udøveren skal sikre, at personale, som udøver flyvesikkerhedsstyring, er tilstrækkeligt uddannet, motiveret og kvalificeret til at bestride arbejdet.

5.2.2 Flyvesikkerhedsstyringsansvar

ATM-udøveren skal sikre,

- a. at der er udpeget en flyvesikkerhedsstyringsfunktion med organisatorisk ansvar for flyvesikkerhedsstyringssystemets udvikling og vedligeholdelse,
- b. at den funktion, der er nævnt under a., hvor muligt er uafhængig af det normale ledelseshieraki og ansvarlig direkte i forhold til det højeste organisatoriske niveau,
- c. at tiltag til sikring af flyvesikkerhed i små virksomheder, hvor ansvarsdelingen kan forhindre tilstrækkelig uafhængighed, suppleres med yderligere uafhængighedstiltag, og
- d. at ATM-udøverens højeste ledelsesniveau tager direkte del i sikring af flyvesikkerhedsstyring.

5.2.3 *Kvantitative flyvesikkerhedsniveauer*

ATM-udøveren skal, hvor det er praktisk gennemførligt, sikre, at kvantitative flyvesikkerhedsniveauer fastlægges og vedligeholdes for alle systemer.

5.2.4 *Risikovurdering og risikoreduktion*

ATM-udøveren skal sikre, at risikovurdering og risikoreduktion udføres i overensstemmelse med bestemmelserne i BL 7-25, Bestemmelser om risikovurdering og risikoreduktion i lufttrafikstyring, herunder

- a. at ændringer til ATM-systemet vurderes ud fra deres flyvesikkerhedsmæssige betydning, og at ATM-systemfunktioner klassificeres i forhold til deres flyvesikkerhedsmæssige alvorsgrad, og
- b. at risici reduceres tilstrækkeligt, hvor det efter en vurdering er fundet nødvendigt af hensyn til ændringens flyvesikkerhedsmæssige betydning.

5.2.5 *SMS dokumentation*

ATM-udøveren skal sikre, at flyvesikkerhedsstyringssystemet (SMS) dokumenteres systematisk og på en måde, der giver en klar sammenkædning til virksomhedens flyvesikkerhedspolitik.

5.2.6 *Eksterne tjenester*

ATM-udøveren skal sikre, at sikkerheden af de eksternt ydede tjenester er tilstrækkelig og tilfredsstillende i forhold til deres flyvesikkerhedsmæssige betydning i udøvelsen af lufttrafikstyring.

5.2.7 *Flyvesikkerhedsmæssige hændelser*

ATM-udøveren skal sikre, at operationelle eller tekniske ATM-hændelser, som vurderes at indeholde væsentlige sikkerhedsmæssige aspekter, undersøges øjeblikkelig, og at nød-

vendige forebyggende foranstaltninger foretages.

5.3 **Sikring af flyvesikkerhed**

5.3.1 *Flyvesikkerhedsundersøgelser*

ATM-udøveren skal sikre, at der regelmæssigt udføres flyvesikkerhedsundersøgelser med henblik på

- a. at foreslå nødvendige forbedringer,
- b. at give ledelsen vished for flyvesikkerheden inden for deres respektive ansvarsområder og
- c. at bekræfte, at de respektive dele af deres flyvesikkerhedsstyringssystem overholdes.

5.3.2 *Flyvesikkerhedsovervågning*

ATM-udøveren skal sikre, at der eksisterer metoder til at identificere ændringer i systemer eller funktioner, som kunne indikere, at et givet element er ved at nå til et punkt, hvor accepterede sikkerhedsstandarder ikke længere opfyldes, og at der vil blive truffet foranstaltninger til afhjælpning.

5.3.3 *Flyvesikkerhedsregistreringer.*

ATM-udøveren skal sikre, at flyvesikkerhedsregistreringer til stadighed vedligeholdes som bevis for sikring af flyvesikkerhed til alle, som har tilknytning til, eller er ansvarlige for eller er afhængige af de ydede tjenester samt til Statens Luftfartsvæsen.

5.3.4 *Dokumentation vedrørende risikovurdering og -reduktion*

ATM-udøveren skal sikre, at resultaterne og konklusionerne fra risikovurderings- og risikoreduktionsprocessen ved indførelse af et nyt eller ændret flyvesikkerhedsmæssig betydningsfuldt system dokumenteres særskilt, og at denne dokumentation vedligeholdes gennem hele systemets levetid.

5.4 Flyvesikkerhedsfremmende foranstaltninger

5.4.1 Udbredelse af erfaringer

ATM-udøveren skal sikre, at viden, som udspringer af analyser af flyvesikkerhedsmæssige begivenheder og andre flyvesikkerhedsmæssige aktiviteter, gøres bredt tilgængeligt inden for virksomheden på ledelses- og operationelt niveau.

5.4.2 Forbedring af flyvesikkerheden.

ATM-udøveren skal sikre,

- a. at alle medarbejdere aktivt opfordres til at fremkomme med løsningsforslag til identificerede farer, og
- b. at ændringer foretages, hvor det synes nødvendigt.

6. Dispensation

Statens Luftfartsvæsen kan i ganske særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne i denne BL, når det skønnes foreneligt med de hensyn, som ligger til grund for de pågældende bestemmelser.

7. Straf

7.1 Den ATM-udøver der overtræder bestemmelserne i afsnit 5 i denne BL, straffes med bøde.

7.2 Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. luftfartslovens § 149, stk. 14.

8. Ikrafttræden

Denne BL træder i kraft den 17. juli 2003.

Statens Luftfartsvæsen, den 17. juni 2003

Kurt Lykstoft Larsen

/Karsten Theil